

Pojem jako „dovednost“

K pojmovému myšlení nepochybně náleží také jistý druh dovednosti a natrénovanosti, jakési zručnosti v technickém smyslu, ale „pojem“ nelze od této dovednosti oddělovat jako nějaký „nástroj“ nebo „prostředek“ (vůbec jako nějakou „věc“ či „předmět“). Není to možné prostě proto, že ničím tak „samostatným“ není a být nemůže, protože je v jistém smyslu součástí této dovednosti, totiž součástí myšlenkového aktu, který se „pojmem“ jakožto jakousi „normou“ pro sebe spravuje a řídí. Psychologismus v logice, jak jej kritizoval a potíral třeba Husserl, se jistě mohl v něčem opírat o to, že pojmovost je něco, co je třeba uplatnit právě v myšlení jakožto aktivitě, činnosti (tj. v aktech myšlení): je to určitý způsob, jak v myšlení dodržovat určité programy či rozvrhy, abychom se spolehlivě dobrali příslušných intencionálních „modelů“ (tj. „předmětů“ nebo – perspektivně – „nepředmětů“).

(Písek, 061103-4.)